

Kazimierz Trafas

/Warszawa/

WYSTAWA: "ZDJĘCIE LOTNICZE W GEOGRAFII"

Z okazji I konferencji poświęconej geograficznej interpretacji zdjęć lotniczych, zorganizowano wystawę pod hasłem: "Zdjęcie lotnicze w geografii". Wystawa obejmowała: pokaz instrumentów używanych dla celów interpretacji wraz z demonstracją ich obsługi, ekspozycje zdjęć lotniczych i odpowiadających im map ilustrujących wybrane formy morfologiczne, oraz ekspozycje książek, podręczników i albumów z dziedziny fotogrametrii i interpretacji zdjęć. Ponadto na wystawie zamieszczono mapy fotointerpretacyjne i fotogrametryczne będące wynikiem badań polskich geografów posługujących się tą metodą. Wystawa instrumentów obejmowała przede wszystkim podstawowe przyrządy używane do interpretacji - stereoskopy reprezentujące trzy typy: stereoskop zwierciadlany Wilda, charakteryzujący się dużą jasnością i dużym polem widzenia, dalej stereoskop firmy Zeiss ze stereomikrometrem oraz polski stereoskop produkowany przez PZO. Oprócz stereoskopów pokazano także przetwornik optyczny Zeissa-LUZ, pozwalający na szybkie i łatwe przenoszenie treści zdjęcia lotniczego na mapę oraz stereopantometr Zeissa umożliwiający przy pomocy prostego urządzenia wykreślenie linii kształtów poszczególnych elementów występujących na zdjęciu. Pokaz pracy na instrumentach odbywał się na bazie bardzo efektownych zdjęć lotniczych dostarczonych przez firmę Wilda, a ilustrujących różne formy morfologiczne i antropogeniczne.

Zdjęcia lotnicze pokazujące formy rzeźby z różnych obszarów kuli ziemskiej, między innymi z Kanady, Włoch, Francji, Szwajcarii, Stanów Zjednoczonych, Afryki, umieszczono wraz z odpowiednimi mapami topograficznymi. Takie zestawienie dało okazję do przekonania się o wyraźniejszym i bardziej wiernym obrazie powierzchni ziemi na zdjęciach lotniczych niż na sporządzanych w/g znaków konwencjonalnych, mapach topograficznych.

Książki i podręczniki na wystawie podzielono na kilka grup tematycznych: fotogrametrię, interpretację ogólnogeograficzną, interpretację geologiczną, glebową, interpretację w zakresie użytkowania ziemi oraz albumy zdjęć lotniczych i naziemnych. Forma ekspozycji pozwalała na bliższe zapoznanie się z zakresem treści poszczególnych pozycji dzięki wprowadzonej preselekcji i możliwości bezpośredniego przeglądu książek. Największe zainteresowanie wzbudziły następujące pozycje:

"Manual of Photographic Interpretation" wydany przez The American Society of Photogrammetry,

"Interpretation of Aerial Photographs" - T.E. Avery,

"Primenienije aerometodow dla issledowanija morja" wydane przez Akademię Nauk ZSRR oraz francuskie zestawy ćwiczeniowe z zakresu interpretacji zdjęć lotniczych wraz z kalkami interpretacyjnymi - "Photo-interpretation".

Z eksponatów ilustrujących prace naukowe oparte o zdjęcia lotnicze należy wymienić:

mapę użytkowania ziemi terenów podwarszawskich i podwrocławskich,

mapę morfologiczną z terenów sudeckich /wykonane w Pracowni Aerometod Katedry Geografii Regionalnej Uniwersytetu Wrocławskiego, i w Pracowni Fotointerpretacji Katedry Geografii Regionalnej Świata Uniwersytetu Warszawskiego/,

mapę fotogrametryczną Spitzbergenu wykonaną w czasie polskiej wyprawy naukowej na Spitzbergen.

Należy dodać jeszcze, że zgodnie z dydaktycznym celem konferencji pokazano także jej uczestnikom ćwiczenia wyko-

nane przez studentów oraz materiały, przy pomocy których warszawska Pracownia Fotointerpretacji prowadzi zajęcia ze studentami - realizując swój program ćwiczeń; między innymi zademonstrowano komplety zestawów ćwiczeniowych wydane przez Służbę Topograficzną W.P. oraz testy do badania zdolności stereoskopowego widzenia wraz ze specjalnymi małymi stereoskopami firmy Zeiss. Pokazano także wykresy służące do obliczania błędów przy przetwarzaniu a także skorowidze graficzne zdjęć lotniczych wykonane w Pracowni Fotointerpretacji.

Na zakończenie należy stwierdzić, że zorganizowanie wystawy "Zdjęcie lotnicze w geografii" było bardzo pożyteczne, przede wszystkim dlatego, że umożliwiło geografom reprezentującym wszystkie ośrodki w Polsce zapoznanie się z trudno dostępnymi jeszcze instrumentami a także z kolekcją zdjęć i starannie dobranym zestawem podręczników.